

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.**

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

**ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ
ΜΕ ΘΕΜΑ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»**

ΝΑΥΠΛΙΟ, 18 ΙΟΥΛΙΟΥ 1997

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Διαλέξαμε σήμερα για την συνεδρίαση της Κεντρικής μας Επιτροπής έναν χώρο πολυσήμαντα συμβολικό.

Ήρθαμε στο Ναύπλιο, την πρώτη πρωτεύουσα του ελεύθερου ελληνικού κράτους μετά την Επανάσταση του '21. Ήρθαμε στο Ναύπλιο, αφού δώσαμε μια διπλωματική μάχη για την διασφάλιση των εθνικών κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, για την διασφάλιση της ειρήνης και της ανάπτυξης της χώρας. Και επιτύχαμε στην Μαδρίτη να προωθήσουμε την ειρήνη και ευημερία της χώρας. Και θα συνεχίσουμε να διασφαλίζουμε με την ώριμη και αποφασιστική πορεία που χαράζουμε την προάσπιση των συμφερόντων, των δικαίων και δικαιωμάτων της Ελλάδας.

Ήρθαμε, στο Ναύπλιο για να δείξουμε με τον πιο καθαρό τρόπο, ότι για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. η Ελλάδα δεν είναι μόνον η Αθήνα. Σήμερα, εδώ από το Ναύπλιο, θέλουμε να καταστήσουμε απόλυτα σαφές ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. υλοποιεί αποφασιστικά το πρόγραμμά του για την μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση της χώρας. Εδώ, από το Ναύπλιο, από την ελληνική περιφέρεια, στέλνουμε το μήνυμά μας: δεν υπάρχει για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ξεχασμένη Ελλάδα. Η Ελλάδα της ανάπτυξης, της ευημερίας και της προόδου είναι η Ελλάδα στην οποία η περιφέρεια έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Είναι η

Ελλάδα που αρνείται τον αθηναϊκό υδροκεφαλισμό. Είναι η Ελλάδα όχι των 50-60 μεγάλων πόλεων, αλλά η Ελλάδα που θα συγκεντρώσει τις δυνάμεις της σε χίλιους ισχυρούς Δήμους, όπως εδώ και χρόνια έχουν επιτύχει να κάνουν όλες οι αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης.

Εδώ, από το Ναύπλιο, στέλνουμε μήνυμα σε όλες τις πρωτοπόρες δυνάμεις της χώρας: τώρα υπάρχουν οι ευκαιρίες, υπάρχουν οι δυνατότητες, οι τοπικές κοινωνίες να πάρουν την ανάπτυξη στα χέρια τους. Τώρα υπάρχουν τα μέσα και οι δυνατότητες, να σπάσει η απομόνωση, να σπάσουν τα στεγανά ανάμεσα στις τοπικές κοινωνίες, να μεταβληθεί η ελληνική περιφέρεια σε συμπρωταγωνιστή της κοινωνικής και πολιτικής ζωής της χώρας. Τώρα υπάρχει το σχέδιο, ώστε να αναστραφεί η συγκεντρωτική πυραμίδα της κεντρικής Διοίκησης.

Σε λίγο καιρό, με την ολοκλήρωση της Διοικητικής μεταρρύθμισης, δεν θα πρέπει ο έλληνας πολίτης της περιφέρειας να υφίσταται την απώλεια χρόνου και την ταπείνωση, να έρχεται να βρει λύση σε όποιο πρόβλημά του στους διαδρόμους των αθηναϊκών υπουργείων. Αυτό το θέαμα είναι η απόδειξη της χρεωκοπίας του συγκεντρωτικού μοντέλου της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Όταν ο πολίτης χρειάζεται να έλθει στην Αθήνα για να βρει λύση στο πρόβλημά του, αυτό σημαίνει ότι έχει πρόβλημα η Διοίκηση και όχι ο πολίτης. Αυτή την κατάσταση δεσμευτήκαμε στον ελληνικό λαό ότι θα

ανατρέψουμε. Και θα την ανατρέψουμε. Θα συγκρουστούμε αποφασιστικά με κατεστημένες δυνάμεις, θα συγκρουστούμε με μεγάλα και μικρά συμφέροντα, αλλά θα επιτύχουμε. Γιατί ό,τι σχεδιάζουμε στηρίζεται σε συγκεκριμένο πρόγραμμα. Γιατί ό,τι σχεδιάζουμε υλοποιεί ώριμες κοινωνικές απαιτήσεις που τις έπνιγε για χρόνια η αδράνεια των κατεστημένων διοικητικών δομών και η ατολμία του πολιτικού συστήματος της χώρας μπροστά στις ρήξεις.

Σήμερα συζητάμε για το επόμενο μεγάλο βήμα, μετά την θεσμοθέτηση, το 1994, του δεύτερου βαθμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Η πρόταση του «Ιωάννη Καποδίστρια» συγκροτεί μια ακόμα πιο τολμηρή τομή στην Αυτοδιοίκηση και αποτελεί -ταυτόχρονα- το πρόπλασμα μιας νέας δομής πραγματικά αποκεντρωμένης διοίκησης.

Θα επανέλθω στο θέμα αργότερα θα επισημάνω πρώτα ορισμένα χαρακτηριστικά της σημερινής πολιτικής συγκυρίας.

Σύντροφοι, συντρόφισσες

Προσερχόμαστε στην σημερινή συζήτηση με ένα μεγάλο πλεονέκτημα: το κόμμα μας, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., σε αντίθεση με τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, έχει μια ουσιαστική πολιτική

υπεροχή. Είμαστε το πρώτο κόμμα που έδωσε όπως το αποδεικνύει το πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας» στην πολιτική του πρόταση μια ολοκληρωμένη προγραμματική μορφή. Εμείς δεν βρισκόμαστε στην διακυβέρνηση ως διαχειριστές μιας κατεστημένης και αναλλοίωτης εξουσίας. Εμείς επεξεργαστήκαμε και δεσμευτήκαμε σε ένα μεγάλο εκσυγχρονιστικό και μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα, το οποίο επικύρωσε με την ψήφο του ο ελληνικός λαός. Αυτό το πρόγραμμα εφαρμόζουμε σε όλους τους τομείς, έτσι ώστε να έχουμε θέσει την ελληνική κοινωνία σε μια τροχιά κίνησης και αλλαγής.

Τα κόμματα, σύντροφοι, ή θα είναι ζωντανοί οργανισμοί, ή θα είναι εκθέματα στο Μουσείο της Ιστορίας. Και εμείς σύντροφοι, δεν φοβόμαστε την κίνηση, δεν φοβόμαστε την πρωτοβουλία.

Η πολιτική μας στο σύνολό της έχει μια ενότητα σκοπών και στόχων. Δεν ήλθαμε να διαχειριστούμε τα προβλήματα αλλά να μεταβάλλουμε τον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό χάρτη της χώρας, σε ένα πλαίσιο σαφών και ιεραρχημένων εθνικών στόχων. Όλες οι πολιτικές μας κατατείνουν στην δημιουργία της ισχυρής και ευημερούσας Ελλάδας. Στόχος μας είναι η ισότιμη συμμετοχή της χώρας στην διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Και πάμε καλά στον στόχο μας αυτό. Στόχος μας είναι να διαδραματίσει η χώρα μας πρωταγωνιστικό ρόλο στην

βαλκανική συνεργασία. Και εδώ η πολιτική μας αποδίδει καρπούς. Στόχος μας ο ριζικός εκσυγχρονισμός της χώρας. Σ' αυτή τη κατεύθυνση παλεύουμε. Στόχος μας είναι να διαμορφώσουμε τους όρους και τις προϋποθέσεις για την πλήρη διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων, των εθνικών δικαιωμάτων και των εθνικών μας δικαίων. Στην Μαδρίτη κάναμε ένα θετικό βήμα και προς αυτή την κατεύθυνση.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Τόνισα πριν δύο μήνες στην Κοινοβουλευτική Ομάδα, ότι τα θέματα εξωτερικής πολιτικής, και ιδίως εκείνα που συνδέονται στενά με θέματα ζωτικής σημασίας, δεν επιδέχονται, ούτε ρητορικές, ούτε μπορεί να είναι αντικείμενο επιπόλαιων σχολιασμών χωρίς εμβάθυνση στους αναγκαίους χειρισμούς, χωρίς αξιολόγηση των στοιχείων, χωρίς στάθμιση των δεδομένων.

Στα εθνικά θέματα και στο όλο πλέγμα των ελληνοτουρκικών σχέσεων, οι θέσεις μας είναι διαυγείς. Οι θέσεις μας είναι γνωστές και επικυρωμένες από τα κορυφαία συλλογικά μας όργανα, στο κόμμα και την κυβέρνηση. Οι θέσεις μας είναι γνωστές και επικυρωμένες από την λαϊκή ψήφο. Οι θέσεις μας είναι γνωστές και δικαιωμένες από το σύνολο των χειρισμών

μας. Αυτές τις θέσεις θα τις εξετάσουμε πάλι μαζί όταν έρθει η ώρα σε μια άλλη σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής.

Στα εθνικά θέματα το «κλειδί», η βάση από την οποία εκκινεί κάθε πρωτοβουλία είναι η δική σου θεμελιώδης θέση, η δική σου θεμελιώδης επιδίωξη, ο πυρήνας τον οποίο υπηρετούν όλες οι στρατηγικές και τακτικές κινήσεις σου. Στις 7 Μαΐου, στην συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας τόνιζα, ότι ο πυρήνας των πολιτικών μας μας είναι σαφής: η Ελλάδα δεν θέτει σε διάλογο και υπό καμία αίρεση τα κυριαρχικά της δικαιώματα, όπως αυτά απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες. Η Ελλάδα δεν δέχεται καμιά διαδικασία που θέτει υπό αίρεση το status quo στο Αιγαίο. Τόνιζα τότε, ότι εάν η Τουρκία αποδείξει εμπράκτως ότι σέβεται το Διεθνές Δίκαιο, ότι εμπράκτως αποσύρει την επεκτατική της επιβουλή κατά των ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων, τότε μπορεί να αλλάξει το κλίμα σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες. Έλεγα τότε στις 7 Μαΐου, ότι οι δύο λαοί έχουν μόνον να κερδίσουν αν φύγει από την περιοχή η ένταση και η απειλή χρήσης βίας που συστηματικά τα τελευταία χρόνια καλλιεργεί και κλιμακώνει η Αγκυρα.

Αυτό ακριβώς επιτύχαμε σύντροφοι στην Μαδρίτη. Επιτύχαμε, ένα πλαίσιο σχέσεων το οποίο κατοχυρώνει τις θέσεις μας, ενισχύει τα δικαιώματα και τα δίκαιά μας, επιτρέπει τη βήμα προς βήμα προσέγγιση όπως την έχουμε διαγράψει εδώ και καιρό.

Σημαίνει αυτό άραγε ότι λύθηκαν όλα τα προβλήματα, ότι οι σχέσεις μας με την Τουρκία μπήκαν σε ήρεμα και ασφαλή ύδατα; Όχι, σύντροφοι. Ο δρόμος της ειρηνικής συνεννόησης θα είναι μακρύς και δύσκολος. Αλλά εάν η Τουρκία τον βαδίζει με συνέπεια, τότε, πράγματι, μπορεί να αποδώσει ωφέλιμους καρπούς και για τις δύο χώρες. Έχω τονίσει επανειλημμένα, πως μια Τουρκία που συμπεριφέρεται σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τις Διεθνείς συνθήκες, θα βρεί την Ελλάδα αρωγό στην ευρωπαϊκή της πορεία. Σε όλο αυτό το διάστημα, η Ελλάδα θα τείνει σταθερά το χέρι της ειρήνης και της συνεργασίας, στην Τουρκία. Αλλά έως ότου οι γείτονές μας αποδείξουν την προσήλωσή τους στην ειρήνη, την συνεργασία, τον σεβασμό στις αρχές που συμφωνήθηκαν, στο διεθνές δίκαιο και τις συνθήκες, η Ελλάδα, ο Ελληνισμός, όλο το έθνος, θα πρέπει να βρίσκεται ενωμένο, σε εγρήγορση εξασφάλισης μιας ισχυρής δύναμης αποτροπής. Και η δύναμη αποτροπής δεν είναι μόνον οι Ένοπλες Δυνάμεις που τις ενισχύουμε αποφασιστικά. Είναι κυρίως η επιτυχία της ισχυρής και ευημερούσας Ελλάδας, που μετέχει ισότιμα στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, μια χώρα σεβαστή από φίλους και αντιπάλους.

Σύντροφοι και συντρόφισσες

Η Μαδρίτη ήταν μια επιτυχία της πολιτικής μας. Διότι, εάν μεν οι συνομιλίες των εμπειρογνωμόνων οδηγήσουν με βάση το πλαίσιο της Μαδρίτης, στις διαδικασίες του Διεθνούς Δικαστηρίου που έχει ζητήσει εδώ και καιρό η Ελλάδα, η χώρα μας διασφαλίζει τα εθνικά κυριαρχικά της δικαιώματα και προάγεται συνολικά η ειρήνη στην περιοχή.

Εάν η Τουρκία παρασπονδήσει, θα έχει όλη την ευθύνη απέναντι στην διεθνή κοινή γνώμη και θα εκτεθεί εκεί που θέλει να δώσει τις εξετάσεις της, από την ώρα που διεκδικεί έναν ευρωπαϊκό ρόλο για το μέλλον της.

Και στην μια και την άλλη περίπτωση, η Ελλάδα αναδεικνύεται ο σταθερός πόλος, η σταθερή δύναμη ειρήνης και συνεργασίας στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο.

Στην Μαδρίτη η Ελλάδα επέτυχε διπλά: και στην διασφάλιση των εθνικών της συμφερόντων και στην επίτευξη ενός πλαισίου αρχών που εντάσσονται στο Διεθνές Δίκαιο, όπως παγίως επιδιώκαμε.

Τονίζω όμως και πάλι, ότι η ειρήνη έχει μακρό και δύσκολο δρόμο. Σ' αυτό τον δρόμο, όλο το έθνος, όλες οι δυνάμεις του ελληνισμού πρέπει να είναι σε εγρήγορση.

Σ' αυτό τον δρόμο, σύντροφοι, πρέπει να τελειώσουμε οριστικά με μια αρνητική μας κληρονομιά από το παρελθόν. Τόνισα παλιότερα και θα το επαναλάβω σήμερα. Στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρέπει να τελειώσει η εποχή των «ταμπελωμάτων». Κανείς ανάμεσά μας δεν είναι πιο δεξιός και πιο αριστερός από τον άλλον. Κανείς -ακόμα περισσότερο- δεν είναι περισσότερο ή λιγότερο πατριώτης από τον άλλον. Δεν μπορεί εμείς, το κόμμα των πιο βαθιών δημοκρατικών παραδόσεων αυτού του τόπου, να αναβιώσουμε τους διαχωρισμούς σε εθνικόφρονες και μη, σε μιάσματα και γνήσιους έλληνες. Είναι όλα αυτά τουλάχιστον κατώτερα των περιστάσεων και πολύ κατώτερα της ιστορίας μας. Και σταματάω εδώ.

Γιατί σύντροφοι, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. όλο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι το μεγάλο πατριωτικό κίνημα της ανάπτυξης, της προόδου και της ειρήνης. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., το ενιαίο και αδιαίρετο ΠΑ.ΣΟ.Κ. της λαϊκής και κοινωνικής δυναμικής, είναι το κόμμα που διασφαλίζει τα εθνικά δίκαια και δικαιώματα με το σύνολο της πολιτικής του. Γιατί εθνική πολιτική δεν είναι να σηκώνεις σημαίες και λάβαρα, για εσωτερική κατανάλωση, να φωνάζεις συνθήματα που τα ακούς μόνος σου, και ταυτόχρονα να αποτυχαίνεις ως προς τους

στόχους σου στο διεθνές πεδίο. Εθνική πολιτική είναι να κάνεις την Ελλάδα ισχυρή, να κάνεις τους Έλληνες ισχυρούς και υπερήφανους. Να κάνεις την Ελλάδα, με το έργο σου, χώρα σεβαστή σε φίλους και αντιπάλους. Και αυτό πετυχαίνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με το σύνολο της πολιτικής του. Αυτή η πολιτική έχει την έγκριση και την συμφωνία του ελληνικού λαού. Με αυτή την πολιτική θα προχωρήσουμε αταλάντευτα. Θα επιτύχουμε όλους τους στόχους μας.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η κοσμογονία που συντελείται διεθνώς αρχίζει να γίνεται ολοένα και περισσότερο αισθητή και στη χώρα μας. Οι ραγδαίες εξελίξεις της τεχνολογίας, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η κοινωνία της πληροφορίας επηρεάζουν την καθημερινή ζωή μας, αναπροσδιορίζουν τις κοινωνικές και παραγωγικές σχέσεις. Ο σύγχρονος άνθρωπος διαθέτει σήμερα ασύγκριτα περισσότερες δυνατότητες για να αναπτύξει την προσωπικότητά του, υπόκειται όμως και σε πολύ μεγαλύτερους κινδύνους.

Πώς μπορεί η Πολιτεία να συμβάλλει στη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων και τον περιορισμό των κινδύνων ; Πώς μπορεί να βελτιώσει τους όρους για την πραγμάτωση της ελευθερίας του σύγχρονου πολίτη και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του ;

Με αφετηρία αυτές τις σκέψεις επιβάλλεται να τονίσουμε τις αρχές μας για το κράτος και τη διοίκηση, να καθορίσουμε τις κατευθύνσεις για να αποκτήσει η διοίκηση νέο περιεχόμενο, να έρθει πιο κοντά στον πολίτη και να εξυπηρετεί τις ανάγκες του.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

α. Πρώτη αρχή μας είναι: **Διοίκηση αποκεντρωμένη**

Σταθερό στοιχείο της πολιτικής μας υπήρξε, από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε την εξουσία, η αποκέντρωση. Το συγκεντρωτικό και αυταρχικό κράτος που καταδυνάστευε το λαό μας ήταν καιρός να δώσει τη θέση του στην αποκεντρωμένη διοίκηση και την ισχυρή αυτοδιοίκηση. Τα βήματα που κάναμε είναι σε όλους μας γνωστά. Θα ήθελα να τα θυμίσω.

Ενισχύσαμε το θεσμό του μετακλητού Νομάρχη, δημιουργήσαμε τα Νομαρχιακά Συμβούλια, ενδυναμώσαμε την αυτοδιοίκηση, βάλαμε τα θεμέλια για την περιφερειακή οργάνωση του κράτους, δώσαμε επιτέλους σάρκα και οστά στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Η πολιτική μας ολοκληρώνεται με δύο μεγάλες μεταρρυθμιστικές τομές : τη συγκρότηση της Περιφέρειας σε αυτοδύναμη διοικητική ενότητα και το πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας» για τη συνένωση δήμων και κοινοτήτων.

Με την πρώτη καινοτομία η κεντρική διοίκηση θα περιοριστεί στο φυσικό της ρόλο, το ρόλο δηλαδή του στρατηγείου για την ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κέντρο στην Περιφέρεια ο νέος θεσμός της Περιφέρειας θα φέρει τη διοίκηση πιο κοντά στον πολίτη.

Βαθιές θα είναι επίσης οι επενέργειες σε κάθε τοπική κοινωνία από τη συνένωση των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. Η τοπική κοινωνία θα αποκτήσει νέα αποτελεσματική δομή, θα αποκτήσει τα μέσα για να αντιμετωπίζει τα προβλήματα των πολιτών. Όλα αυτά με σεβασμό στις ιδιαιτερότητες των σημερινών δήμων και κοινοτήτων και προσήλωση στις αξίες της σύγχρονης δημοκρατίας. Με το νέο θεσμικό πλαίσιο το διοικητικό μας σύστημα αποκτά νέα ποιότητα και δυναμική.

Αποκέντρωση σημαίνει για μας μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το κέντρο στην περιφέρεια. Αρμοδιοτήτων βέβαια που, λόγω της φύσης και του περιεχομένου τους, μπορεί να ασκούνται καλύτερα σ' αυτήν. Προχωρούμε λοιπόν στη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κέντρο στη περιφέρεια και μεριμνούμε για

τη δημιουργία όλων των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την αποδοτική λειτουργία της Περιφέρειας. Διαφορετικά, η πολιτική μας θα παρέμενε ατελής. Γιατί για την αποκέντρωση δεν αρκεί η υιοθέτηση απλώς ενός πρόσφορου θεσμικού πλαισίου. Εξίσου, αν όχι μεγαλύτερη σημασία, έχει η εξασφάλιση των όρων για την πραγμάτωσή της.

Η αποκέντρωση δεν σταματά βέβαια στην περιφέρεια. Προχωρεί και στις άλλες μονάδες της κρατικής διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Βασικός στόχος της είναι να λειτουργεί η διοίκηση όσο γίνεται πιο κοντά στον πολίτη. Η επιδίωξη αυτή μας παραπέμπει σε μία άλλη πολυσυζητημένη αρχή που φαίνεται να κερδίζει διαρκώς έδαφος. Πρόκειται για την αρχή της επικουρικότητας.

Αποκέντρωση και επικουρικότητα, ενώ ξεκινούν από άλλες αφετηρίες, φαίνεται να προσβλέπουν στον ίδιο εντέλει στόχο. Συγκεκριμένα, στην αποκέντρωση ζητούμενο είναι η μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική εξουσία σε αποκεντρωμένες διοικητικές μονάδες. Αντίθετα, η επικουρικότητα προσβλέπει στην άσκηση της εξουσίας στη κατώτερη διοικητική μονάδα. Και οι δύο αρχές συγκλίνουν έτσι προς ένα αίτημα των καιρών μας : να ασκείται η εξουσία όσο γίνεται πιο κοντά στον πολίτη, θέση που αποτελεί σταθερό γνώμονα της πολιτικής μας.

β. Διοίκηση αποτελεσματική

Η διοίκηση δεν είναι φυσικά αυτοσκοπός. Η λειτουργία της αποβλέπει στην παραγωγή συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και, διαμέσου αυτής, στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Η αποτελεσματικότητα σε όλες τις βαθμίδες της έχει προφανή αξία και ανάγεται σε αυτοτελή αρχή.

Για να είναι αποτελεσματική η διοίκηση πρέπει να διακατέχεται από αντιγραφειοκρατικό πνεύμα και να διακρίνεται για την ευελιξία της. Τα στελέχη της πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, να επιμορφώνονται περιοδικά και να εφαρμόζουν τις σύγχρονες μεθόδους της. Όσοι επιδεικνύουν πρωτοβουλία και αφοσίωση στο έργο τους αμείβονται ηθικά και υλικά. Η ισοπέδωση που κληρονομήσαμε από το παρελθόν πρέπει να εγκαταλειφθεί οριστικά. Αλλά και η επικράτηση συντεχνιακών αντιλήψεων που βασανίζουν τον πολίτη αποτελεί τροχοπέδη για την επίλυση των προβλημάτων του.

γ. Διοίκηση συμμετοχική

Στενά συνυφασμένη και έκφραση της δημοκρατικής αρχής είναι η συμμετοχή του πολίτη στη διοίκηση και ιδίως την αυτοδιοίκηση. Έτσι άλλωστε συμμετέχει ενεργά στις μικροκλίμακες της εξουσίας.

Η συμμετοχική αρχή αποτελούσε ανέκαθεν θεμέλιο της πολιτικής μας. Σε δικές μας αποκλειστικά πρωτοβουλίες οφείλεται η εγχάραξή της στο πολιτικό μας σύστημα. Προνομιακός χώρος για την ανάπτυξή της ήταν και είναι πάντοτε η αυτοδιοίκηση. Με τη μεγάλη θεσμική μεταρρύθμιση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η τοπική δημοκρατία συγκροτήθηκε σε στέρεες συμμετοχικές βάσεις.

Οι προσδοκίες που εναποθέσαμε στην εφαρμογή της δεν εκπληρώθηκαν στο βαθμό που επιθυμούσαμε. Πρέπει γι' αυτό να εξετάσουμε τις αδυναμίες που διαπιστώνονται στην πράξη. Όλοι γνωρίζουμε ότι ο εφησυχασμός δεν αποτελεί τον καλύτερο σύμβουλό μας. Για την ανανέωση του περιεχομένου της συμμετοχής απαιτούνται λοιπόν νέες πολιτικές επεξεργασίες.

δ. Διοίκηση με ανθρώπινο πρόσωπο

Είναι καιρός να αντιληφθούμε ότι η διοίκηση υπάρχει για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του πολίτη. Υπάρχει για να δημιουργεί τους όρους που βοηθούν το σύγχρονο άνθρωπο να πραγματώνει την ελευθερία του. Το αίτημα αυτό γίνεται μάλιστα επιτακτικότερο με τα δεδομένα της σύγχρονης τεχνολογίας. Όπως τόνισα και προηγουμένως, οι δυνατότητες που αυτή

προσφέρει στον άνθρωπο είναι τεράστιες. Τεράστιοι είναι όμως και οι κίνδυνοι που συνοδεύουν την εξάπλωσή της.

Η πραγματικότητα αυτή επιβάλλει να ξανασκεφτούμε τη σχέση διοίκησης και πολίτη. Η διοίκηση πρέπει να αλλάξει αντιλήψεις και πρακτικές. Σε κάθε στιγμή της δράσης της να είναι συμπαραστάτης του πολίτη. Να αλλάξει ριζικά νοοτροπία. Πρέπει, με άλλα λόγια, να αγωνιστούμε όλοι για να αποκτήσει ανθρώπινο πρόσωπο.

Στη προοπτική αυτή προσδίνουμε πρωταρχική σημασία. Με οδηγό τη δημοκρατική ευαισθησία μας και με προσήλωση στη διαχρονική αξία της ελευθερίας πρέπει να αναζητούμε σταθερά λύσεις που θα παύσουν να καταδυναστεύουν τον άνθρωπο και θα συμβάλλουν στην ανάδειξη των δημιουργικών δυνάμεών του. Η υποστήριξη της πρωτοβουλίας των πολιτών και της δημιουργικής διάθεσής τους είναι βασικά κριτήρια για τη διοικητική δράση.

Εξάλλου, αμετάθετος στόχος μας είναι η πάταξη της γραφειοκρατίας, που είναι εντελώς ξένη προς το ανθρώπινο πρόσωπο της διοίκησης. Παρά τη προσπάθειά μας, εξακολουθεί να απλώνει τα πλοκάμια της, απειλώντας ή περιορίζοντας την ελευθερία του πολίτη.

Είναι λάθος να νομίζουμε ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας είναι ασυμβίβαστη με την γραφειοκρατία. Και είναι λάθος, γιατί μπορεί να επιβιώνει με νέα μέσα και μάλιστα από θέσεως ισχύος. Πρέπει να κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για να «εξανθρωπίσουμε» την τεχνολογία. Να την χρησιμοποιούμε δηλαδή για την απελευθέρωση του ανθρώπου από τις διάφορες μορφές εξουσίας.

ε. Διοίκηση κοινωνικά ευαίσθητη

Η διοίκηση δεν αρκεί να είναι ανθρώπινη. Πρέπει να είναι και κοινωνικά ευαίσθητη. Έρχεται σε καθημερινή επαφή με τους πολίτες, ακούει τα αιτήματά τους και αναζητά πρόσφορους τρόπους για την επίλυσή τους. Γι' αυτό δεν μπορεί να σκέφτεται και δεν μπορεί να συμπεριφέρεται αποστασιοποιημένη από το πρόσωπο και πρόβλημα που την απασχολεί. Ας μην ξεχνάμε ότι πίσω από κάθε πρόβλημα βρίσκονται συγκεκριμένοι άνθρωποι με τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

Η πραγματικότητα αυτή δεν έχει κερδίσει ως τώρα την προσοχή μας. Γι' αυτό και η διοίκηση παρουσιάζεται συχνά ως κοινωνικά ανάλγητη. Τις περισσότερες φορές οι υπάλληλοι δεν υποβάλλονται καν στον κόπο να καταλάβουν το πρόβλημα που καλούνται να αντιμετωπίσουν και τις κοινωνικές προεκτάσεις του. Εμφανίζονται έτσι προσηλωμένοι σε μία τυπολατρεία.

Η κατάσταση αυτή επιβάλλεται να αλλάξει αμέσως. Είναι καιρός να διαχυθεί και να εμπεδωθεί νέο πνεύμα σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας και όλους τους χώρους της διοίκησης. Η κοινωνική ευαισθησία πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο για τη λήψη κάθε απόφασης.

στ. Διοίκηση διαφάνης

Η σύγχρονη δημοκρατία είναι ανοικτή. Γι' αυτό και η πληροφόρηση του πολίτη για κάθε ζήτημα που τον αφορά αποτελεί από μόνη της αξία. Καλός πολίτης είναι μόνον ο πληροφορημένος πολίτης, και πληροφορημένος πολίτης είναι μόνον όποιος έχει πρόσβαση στα αρχεία της διοίκησης. Αυτό είναι άλλωστε και το κύριο περιεχόμενο της αρχής της διαφάνειας.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε κάνει ήδη αρκετά βήματα. Χρειάζεται βέβαια να κάνουμε και άλλα. Σταθερός στόχος μας παραμένει η επικράτηση της διαφάνειας. Σε μία σύγχρονη ανοικτή δημοκρατία δεν νοούνται στεγανά στη κρατική διοίκηση και την αυτοδιοίκηση. Ο πολίτης έχει κατά κανόνα πρόσβαση και αξιόπιστη πληροφόρηση για κάθε ζήτημα που τον αφορά.

Σύντροφοι, Συντρόφισσες,

Όπως γνωρίζετε, καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να επιταχύνουμε την ανάπτυξη της χώρας. Οι κοινοτικοί πόροι εξασφαλίζουν τους υλικούς όρους για τη δημιουργία των αναγκαίων έργων υποδομής, την ενίσχυση βασικών παραγωγικών διαδικασιών, την ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της χώρας και την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Για να πετύχουμε τους στόχους μας χρειαζόμαστε όμως μία συνεκτική και παραγωγική διοίκηση σε όλα τα επίπεδά της. Εάν συνεχίζουμε να δουλεύουμε με μία αναχρονιστική και γραφειοκρατική διοίκηση, δεν θα έχουμε καμμία πιθανότητα επιτυχίας. Κρατική διοίκηση από τη μία και τοπική αυτοδιοίκηση από την άλλη συνθέτουν το νευρικό σύστημα στις αρτηρίες του οποίου ζει η ανάπτυξη.

Γι' αυτό ακριβώς είναι αναγκαία η συνάρθρωση και η εύρυθμη λειτουργία όλων ανεξαιρέτως των επιπέδων της. Και αν ακόμη η κεντρική διοίκηση ανταποκρίνονταν στο στρατηγικό ρόλο της, η ανάπτυξη θα απέιχε πολύ από τους στόχους της, στο βαθμό που δεν θα υλοποιούνταν στο επίπεδο των άλλων διοικητικών μονάδων. Αυτή η πραγματικότητα δεν επιδέχεται καμμία απολύτως αμφισβήτηση.

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Την διοίκηση, την αυτοδιοίκηση την καθορίζουμε όλοι εμείς, την καθορίζουν οι πολίτες με τις νοοτροπίες, τις πρακτικές, τα αιτήματα και τα συμφέροντά τους. Αν πάσχει η αυτοδιοίκηση ή η διοίκηση υπεύθυνες δεν είναι ή δεν είναι μόνο κάποιες απόμακρες εξουσίες η κυβέρνηση, η Αθήνα, το κράτος. Υπεύθυνοι είμαστε και εμείς. Οι πρακτικές του πελατειακού κράτους, της νομής της εξουσίας, των συντεχνιακών ρυθμίσεων πρακτικές που καθόρισαν την κοινωνία μας είναι ζωντανοί κίνδυνοι και για την αυτοδιοίκηση. Η συγκρότηση της περιφέρειας, η εδραίωση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και η συνένωση των δήμων και κοινοτήτων θα μείνουν χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα αν δεν δώσουμε στους νέους θεσμούς και μεταρρυθμιστικό περιεχόμενο. Αν δεν γίνουν οι θεσμοί αυτοί φορείς εκσυγχρονισμού, σημεία αντιπαράθεσης με το παλιό. Αν δεν γίνουν φορείς μιας διαφορετικής λειτουργίας της κοινωνίας. Αυτό είναι το έργο το δικό μας, του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για το μέλλον. Είναι έργο δικό μας να κάνουμε τους θεσμούς αυτούς μοχλούς για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, μοχλούς για την επίλυση των προβλημάτων του πολίτη, μοχλούς της ισχυρής Ελλάδας.

Τον Οκτώβρη του '98 θα πραγματοποιηθούν οι εκλογές στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η συζήτηση στη σύνοδο αυτή της Κεντρικής Επιτροπής θα μας δώσει τις ιδεολογικές και πολιτικές κατευθύνσεις για να διεκδικήσουμε τη νίκη στις εκλογές αυτές. Το μήνυμά μας θα πρέπει να το μεταφέρουμε σε όλη την Ελλάδα. Να πείσουμε τον ελληνικό λαό, ότι η πορεία που διαγράφουμε εμείς είναι εκείνη που εξασφαλίζει μια διοίκηση αποκεντρωμένη, αποτελεσματική και συμμετοχική, ότι η δικιά μας πολιτική εξασφαλίζει μια διοίκηση με ανθρώπινο πρόσωπο, κοινωνικά ευαίσθητη και διαφανή. Σήμερα καθορίζουμε την πολιτική μας. Από όλους εμάς εξαρτάται να τη κάνουμε πολιτική νίκης.

Αποφασιστικό ρόλο σε αυτή την εκλογική μάχη θα παίξουν οι επιλογές προσώπων στις οποίες θα προβούμε. Ο ελληνικός λαός θέλει ηγεσίες με γνώση, με ευθύνη, με ευαισθησία για τα προβλήματα. Αν στραφούμε σε προύχοντες ή σε κομματικούς παράγοντες, αν μας καθορίσουν στενόμυαλες προσωπικές επιδιώξεις, αν αγνοήσουμε την ευρύτερη προσπάθεια για εκσυγχρονισμό, νέες λειτουργίες, κοινωνική ευθύνη και ευαισθησία θα αποτύχουμε. Το μήνυμά μας για μια διοίκηση που διαπνέεται από τις αξίες της δημοκρατίας της αποτελεσματικότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης εκφράζεται και μέσα από τα πρόσωπα που θα επιλέξουμε. Έχουμε αύριο όταν συνέλθουμε να αποφασίσουμε ποιος θα μας

εκπροσωπήσει πολύ μεγάλη ευθύνη. Θα κρίνουμε για το μέλλον και τον χαρακτήρα της αυτοδιοίκησης.

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Θα προχωρήσουμε στο δρόμο που έχουμε διαγράψει αταλάντευτα. Γιατί εμείς θέλουμε να πετύχουμε σε όλους τους τομείς, είτε είναι η εξωτερική πολιτική είτε η δημόσια διοίκηση, η Ελλάδα, στην αυγή του 21^{ου} αιώνα, να είναι πιο δυνατή, πιο ικανή, ο πολίτης πιο ελεύθερος, με περισσότερες δυνατότητες. Γιατί εμείς πιστεύουμε στην αναγκαιότητα του έργου μας. Γιατί εμείς έχουμε την πεποίθηση ότι ακουμπώντας σ' αυτό το έργο θα κερδίσουμε τόσο στις εκλογές της αυτοδιοίκησης όσο και στις εκλογές του 2000 την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού. Εδώ από το Ναύπλιο αυτό το μήνυμα στέλνουμε στον ελληνικό λαό. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. φέρνει μέσα του τη δυναμική του μέλλοντος και το έργο του παρόντος.

Ερώτη

ω Παπαδημητρίου
Βουτσάκη

Δυναμμένα σας σέσω ενα σχέδιο οργάνωσης για
τη σύνοδο της Μ. Ε. του Παράσιου από Νάυατο.
με θέμα Διοίκηση - αυτοδιοίκηση. Το σχέδιο
αυτοόργάνωσης μου δόθηκε από το Γραφείο Επα-
γερών. Χρειάζεται συμπληρωμή ερωτήσεων και
αυαμείωση. Πραγματοποιεί, έχει εναυσμα ήφεις και
δεν δίνει με σαφήνεια το μήνυμά μου πρὸς εσάς
δωδε. Οι γενικές μελέτες για το πρώτο 1-13 είναι
αρκετά ρηχές ή αβυσσώδεις. Μπορούμε να
διατυπώσουμε σε 2-3 σημ. Η ανάλυση αρρωστιά-
ζει το πρώτο κομμάτι σε δεύτερο - που δεν είναι
και το πρόβλημα τώρα διερευνάται στην αμο-
τελεσματικότητα. Το πρώτο ερωτηματολόγιο και ε-
ρωτηρεί συμπεριφορά. Δηλαδή ποια συμπεριφορά
πρέπει να ερωτησθεί σε σχέση με το αρχικό;
Γυναικεία συμπεριφορά δεν αναφέρονται ούτε
το πρόβλημα της αυτονομίας του εργατικού
μηχανισμού και του ελέγχου του. Μετασυστα-
μή στο έργο του ΠΑΕΟΟ συρρωνά αλλά με
συντομία. Δηλαδή είναι να αναδειχθεί
τι είναι να κάνουμε - να αναδειχθεί με

σαφάνεια και ως αωόρροια αρχών. Υποτίθεται
οτι η εισήγηση αυτή θα ηταν πρόωπο τινα "ενα
μαυιφέτοσ" για του αριστερά μας στη δριάνση-
αποδριάνση. Αλλάει αριστερά. Είναι ευαγγέλιο.

Παρακαλώ να συνενομαθείτε και να μοιράσετε
τα δουλειά για του ανασμόρφωση. ^{μεταβολή} Αρτίασμοι το
ανασμόρφωμένο αείμελο το αριστερό τη Πέμωτη
στις 16 οο για να μωρέσω το σιωόεσμα της
Πέμωτης με το βράδυ να το διορθώσω. Παρα-
καλώ να αφήτετε και δε σιγή δουλειά και να
σχετική δείτε με αυτό.

Αν έχω ασάωτο αμμουχισό της Η. Ε. για συμ-
μέρωσή σας θα σας το πείνω.

Υ.Γ. Επισυνάπτω εώιτης το σχέδιο της
εισηγησης του Ε. Γ. για ευμερίωση. Η δικιά
μου σμιγός πρέπει να είναι πιο γενικά
από των εισήγηση ως προς το πρῶτο.